

Gezondheidsenquête 2008

De gezondheid van volwassenen in deelgemeente Delfshaven

Wijkrapportage (CBS-buurt)

Augustus 2009
GGD Rotterdam-Rijnmond

Bianca Stam
Gea Schouten
Berdi Christiaanse

Voorwoord

In dit rapport vindt u de resultaten van de gezondheidsenquête 2008. Dit onderzoek wordt één keer per vier jaar door de GGD Rotterdam-Rijnmond uitgevoerd. Inwoners van 16 jaar en ouder zijn benaderd voor deelname aan het onderzoek. Het onderzoek heeft plaatsgevonden in alle tien de gemeenten die deel uitmaken van het werkgebied van de GGD Rotterdam-Rijnmond: Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam en Vlaardingen. In de vragenlijst stonden vragen die met de gezondheid te maken hebben. Zo zijn er vragen opgenomen over lichamelijke gezondheid, bewegen, roken, alcoholgebruik, mantelzorg, sociale contacten en de woonomgeving.

In het kader van IWAP (Integrale Wijkactieplannen) zijn per deelgemeente overzichten van de gezondheid op wijkniveau gemaakt. Dit wijkrapport geeft een beeld van de gezondheidssituatie van de inwoners van deelgemeente Delfshaven.

In november 2009 verschijnt daarnaast het gemeenterapport met Rotterdamse cijfers. Gelijktijdig komt er een rapport uit waarbij de gezondheid van inwoners uit de vier grote steden worden vergeleken. Naast deze rapporten is ook een naslagwerk gemaakt. In dit naslagwerk, 'Onderzoeksmethode gezondheidsenquête 2008 en gezondheid in relatie tot achtergrondkenmerken', wordt dieper ingegaan op de gebruikte onderzoeksmethodiek. Tevens wordt in bovengenoemde rapportage de relatie van de uitkomstmaten met diverse achtergrondvariabelen, zoals leeftijd, geslacht, etnische herkomst en opleiding weergegeven. De belangrijkste uitkomsten van deze analyses worden vermeld in het gemeenterapport.

Ik hoop dat het rapport voldoet aan uw verwachtingen en dat de resultaten een handreiking kunnen bieden voor het ontwikkelen en het uitvoeren van het gezondheidsbeleid van uw deelgemeente.

Mw. Prof. Dr. M.C.H. Donker
Algemeen directeur

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Inhoudsopgave.....	5
Leeswijzer	5
1 Bevolkingssamenstelling.....	7
2 Lichamelijke gezondheid en psychisch welbevinden.....	9
3 Leefstijl.....	12
4 Zorggebruik en mantelzorg	15
5 Woonomgeving	16
6 Huiselijk geweld	19
7 Samenvatting en belangrijkste uitkomsten	20
Bijlage 1 Toelichting bij indicatoren.....	21

Leeswijzer

In dit rapport worden percentages gepresenteerd over algemene en psychische gezondheid, leefstijl, eenzaamheidsgevoel, zorggebruik en de leefomgeving van de inwoners van deelgemeente Delfshaven. Deze percentages worden per wijk (CBS-buurt) weergegeven en worden vergeleken met de percentages die horen bij de gehele deelgemeente waartoe ze behoren: deelgemeente Delfshaven.

Omdat we uitspraken doen over de hele bevolking van de deelgemeente en de inwoners van de wijken binnen de deelgemeente, maken we op basis van de steekproef een schatting van het werkelijke percentage. In een aantal tabellen is een 95% betrouwbaarheidsinterval weergegeven. De kans dat het werkelijke percentage binnen de grenzen van het interval ligt, is 95%. Hoe dichter de grenzen bij elkaar liggen, hoe nauwkeuriger het werkelijke percentage benaderd wordt.

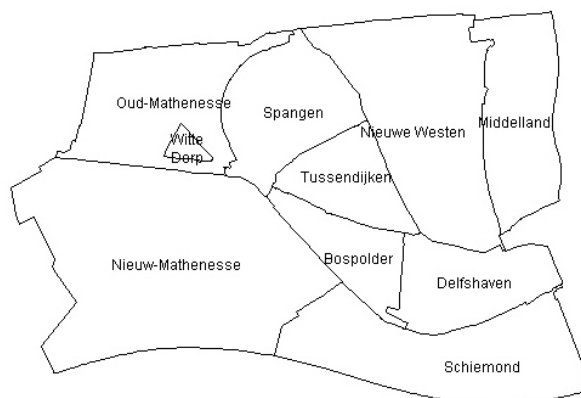
Wanneer er wordt gesproken over verschillen (hoger of lager, meer of minder) tussen de wijken is er sprake van een statistisch significant verschil (niet verklaard door toeval). Alle significante verschillen worden in de tabellen vetgedrukt. Daarnaast wordt er bij ieder significant verschil ook gekeken of er na een correctie voor leeftijd en geslacht nog sprake is van een significant verschil. Als dat het geval is, wordt dit in de tabel aangegeven met een sterretje (*). Een aantal percentages zijn minder betrouwbaar omdat het aantal respondenten minder is dan vijf. Voor de duidelijkheid worden deze percentages aangeduid met een hekje (#).

Een uitleg bij de gepresenteerde uitkomstmaten vindt u in bijlage 1.

De deelgemeente Delfshaven is vergeleken met het gemiddelde van de rest van Rotterdam. Als op deelgemeenteniveau de gegevens van 2008 worden vergeleken met gegevens van 2005 dan gaat het om de groep inwoners van 16 tot en met 84 jaar. Het percentage voor 2008 wijkt dan af van het percentage in de tabel, omdat het hier gaat om inwoners van 16 jaar en ouder. Alleen als er sprake is van een toe- of afname ten opzichte van 2005 wordt dit in de tekst genoemd.

1 Bevolkingssamenstelling

De deelgemeente Delfshaven bestaat uit 10 wijken en er wonen bijna 70.000 mensen. Voor dit rapport zijn drie wijken samengevoegd tot één wijk, namelijk Nieuw Mathenesse, Oud Mathenesse en Witte Dorp. Dit gebied wordt in dit rapport Mathenesse genoemd. In de deelgemeente Delfshaven is meer dan de helft van de inwoners jonger dan 35 jaar. In de wijk Delfshaven is 59% van de inwoners jonger dan 35 jaar. In de deelgemeente Delfshaven en dan met name in Bospolder, Tussendijken en Spangen wonen relatief veel allochtonen. Het opleidingsniveau in de deelgemeente Delfshaven is lager dan in Rotterdam als geheel. Vooral in Bospolder, Tussendijken en Schiemond wonen veel mensen met als hoogste opleidingsniveau lager onderwijs. In het Nieuwe Westen wonen juist veel hoogopgeleiden. In de deelgemeente heeft 58,2% een betaalde werkkring; dit is vergelijkbaar met de rest van Rotterdam. In Mathenesse heeft driekwart (74,2%) van de inwoners een betaalde werkkring, dit is meer dan in de andere wijken van de deelgemeente. Van de inwoners in de deelgemeente geeft 15,9% aan schulden te moeten maken en 7,9% moet spaarmiddelen aanspreken om rond te komen. Het aandeel inwoners dat schulden moet maken is hoger dan in de rest van Rotterdam (9,8%).

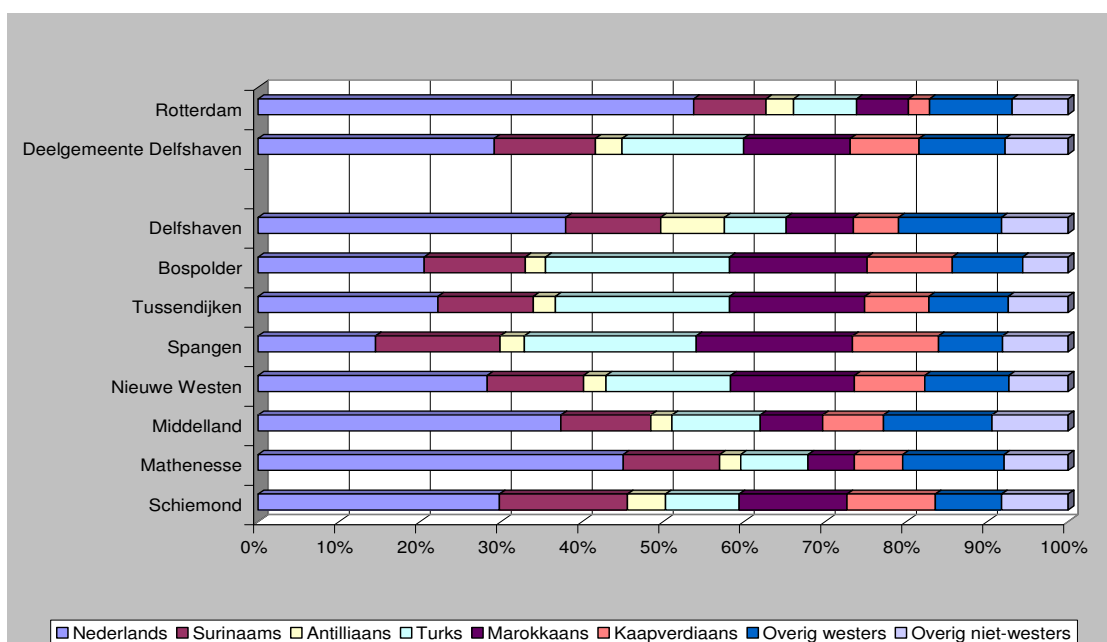

Tabel 1.1 Aantal inwoners in deelgemeente Delfshaven naar leeftijdsgroep en wijk

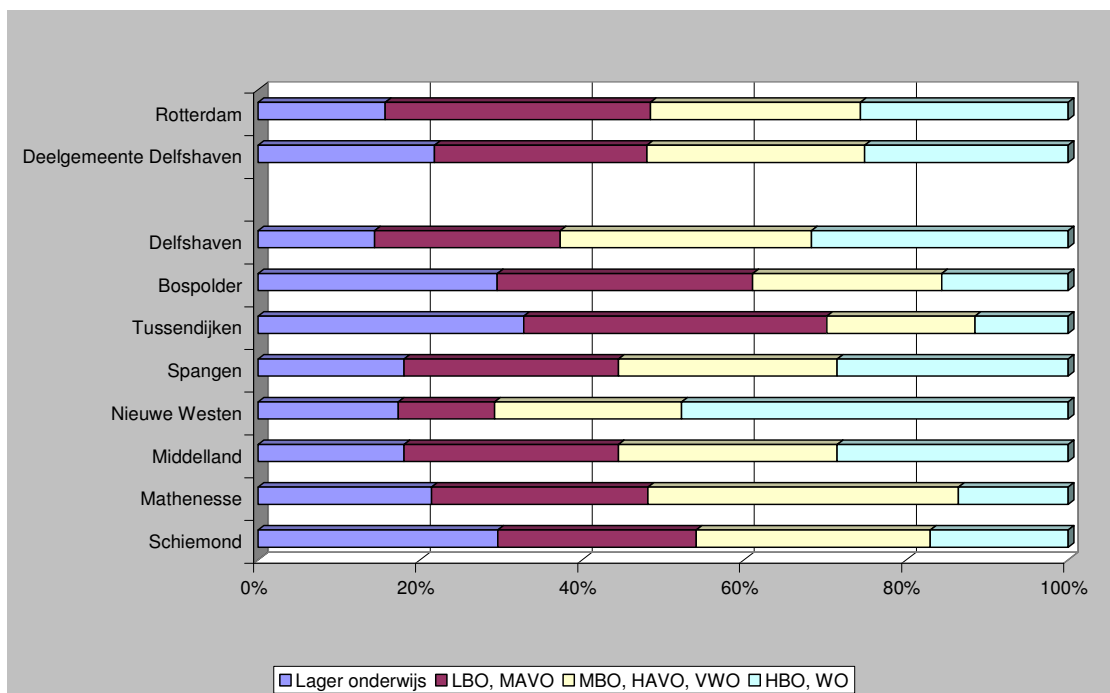
	Inwoners	0 tot 16 jaar	16 tot 35 jaar	35 tot 55 jaar	55 tot 75 jaar	75 jaar en ouder	Respondenten
	n	%	%	%	%	%	n
Rotterdam	582.949	17,8	28,6	28,4	17,9	7,3	5.935
Delfshaven	69.903	20,1	34,8	28,4	13,9	2,8	579
Wijken							
Delfshaven	6.167	15,0	43,9	25,7	13,0	2,4	65
Bospolder	6.892	22,6	30,7	29,6	14,8	2,3	62
Tussendijken	6.300	20,5	30,4	28,2	16,7	4,2	65
Spangen	9.515	25,7	32,5	27,6	12,5	1,7	80
Nieuwe Westen	18.721	21,4	34,3	29,3	13,0	2,0	103
Middelland	11.053	17,2	37,1	30,0	13,3	2,4	79
Mathenesse ¹	6.965	14,8	38,8	26,3	14,8	5,4	68
Schiemond	4.290	21,4	29,6	28,3	16,3	4,4	57

Bron: GBA Rotterdam peildatum 1 januari 2008.

¹ Deze wijk bestaat uit de wijken Nieuw Mathenesse, Oud Mathenesse en Witte Dorp.

Figuur 1.1 Herkomst van de inwoners van de wijken in Delfshaven (GBA Rotterdam, 1 januari 2008)

Figuur 1.2 Opleidingsniveau van de inwoners van 16 jaar en ouder per wijk (gezondheidsenquête 2008)

2 Lichamelijke gezondheid en psychisch welbevinden

Ervaren gezondheid

De ervaren gezondheid is het oordeel van de respondent over zijn of haar eigen gezondheid. In de deelgemeente ervaart 22,3% van de inwoners van 16 jaar en ouder de eigen gezondheid als matig of slecht. Wanneer gecorrigeerd wordt voor leeftijd en geslacht, is dit percentage hoger dan in de rest van Rotterdam. In Tussendijken is de ervaren gezondheid slechter dan in de andere wijken in Delfshaven. Eén op de drie inwoners ervaart hier de gezondheid als matig of slecht.

Tabel 2.1 Percentage inwoners van 16 jaar en ouder met een matig of slecht ervaren gezondheid

	% ¹	95% BI ²
Rotterdam	18,7	17,6 - 19,9
Deelgemeente Delfshaven	22,3*	18,5 - 26,5
Wijken		
Delfshaven	21,5	13,0 - 33,4
Bospolder	31,7	20,8 - 45,0
Tussendijken	35,5*	23,9 - 49,0
Spangen	20,5	12,2 - 32,2
Nieuwe Westen	19,9	11,8 - 31,4
Middelland	22,0	13,8 - 33,2
Mathenesse	14,0	7,3 - 25,0
Schiemond	18,6	10,7 - 30,4

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente.

² 95% betrouwbaarheidsinterval.

* Verschilt significant van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente na correctie voor leeftijd en geslacht.

Chronische ziekten en aandoeningen

In de vragenlijst hebben respondenten aangegeven welke van 23 ziekten en aandoeningen ze in de afgelopen 12 maanden hebben gehad en of deze zijn vastgesteld door een arts. In de deelgemeente Delfshaven heeft de helft van de inwoners (49,8%) minstens één van de nagevraagde ziekten en aandoeningen. Dit is lager dan in de andere deelgemeenten. Dit is verklaarbaar door verschillen in leeftijd en geslacht. Na correctie hiervoor, verdwijnt dit verschil. Van de inwoners met minimaal één ziekte of aandoening voelt twee derde zich belemmerd bij het uitvoeren van de dagelijkse bezigheden.

In tabel 2.2 is het voorkomen van een selectie van de nagevraagde ziekten en aandoeningen per wijk te zien. Als rekening gehouden wordt met de bevolkingsopbouw geven meer mensen in de deelgemeente aan diabetes en beroertes te hebben (gehad) in vergelijking met Rotterdam. Het percentage inwoners dat aangeeft astma of COPD te hebben is lager. Ook incontinentie, artrose en reuma komt minder vaak voor in de deelgemeente (verklaarbaar door bevolkingsopbouw).

Tabel 2.2 Percentage¹ inwoners van 16 jaar en ouder met een ziekte of aandoening

	Rotterdam	Deelgemeente Delfshaven	Delfshaven	Bospolder	Tussendijken	Spangen	Nieuwe Westen	Middelland	Mathenesse	Schiemond
Diabetes	5,9	7,3*	2,8 [#]	6,7 [#]	12,8	9,5	4,8	9,2	9,7	2,9 [#]
Migraine	15,2	13,4	11,7	13,0	19,9	13,6	9,9	8,7	25,3*	15,6
Hoge bloeddruk	16,4	13,4	12,1	15,6	16,5	13,3	12,1	13,6	10,5	19,6
Astma / COPD	9,1	5,8*	11,5	5,8 [#]	6,8	6,4	2,3 [#]	4,5 [#]	11,0	4,6 [#]
Aandoening aan rug	11,5	10,7	7,3	12,2	15,9	11,3	9,8	9,0	11,1	13,7
Artrose	15,1	8,8	6,9 [#]	18,4	10,6	3,8 [#]	8,4	7,3	10,1	11,2
Aandoening aan nek / schouder	10,7	9,3	9,3	9,3	10,7	11,2	7,2	6,5	10,4	19,9*
Aandoening aan elleboog / pols / hand	7,8	6,6	7,9	11,1	6,6	6,7	3,5 [#]	6,5 [#]	9,0	9,1 [#]
Depressie	11,0	12,0	14,5	6,9 [#]	16,7	17,3	9,2	7,5	16,3	14,3

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente.

* Verschilt significant van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente na correctie voor leeftijd en geslacht.

[#] De aantallen zijn te laag om betrouwbare uitspraken te doen over significantie (n < 5).

In Bospolder komt vaker artrose voor in vergelijking met de andere wijken. Ook dit is te verklaren door verschillen in leeftijd en geslacht. Door inwoners van Mathenesse wordt vaker migraine genoemd en in Schiemond komen aandoeningen aan de elleboog, pols of hand vaker voor.

Op deelgemeenteniveau is ten opzichte van 2005 een afname onder 16 tot 85-jarigen zichtbaar van migraine (van 21,9% in 2005 naar 13,5% in 2008) en artrose (van 13% naar 8,9%). Op wijkniveau is een afname te zien van migraine in Delfshaven (28,4% vs. 12,1%), Spangen (29,1% vs. 13,8%) en het Nieuwe Westen (24,1% vs. 9,9%).

Psychisch welbevinden

Meer dan de helft van de inwoners van de deelgemeente Delfshaven heeft een matig of hoog risico op een depressie. Het aandeel mensen met een matig risico op depressie is hoger dan in de andere deelgemeenten. Ook zien we ten opzichte van 2005 onder 16 tot 85-jarigen een toename van het aandeel mensen met een matig of hoog risico op depressie van 44,6% in 2005 tot 54,1% in 2008. Deze toename wordt veroorzaakt door een toename in het percentage inwoners met een matig risico op depressie (35,5% in 2005 versus 47,5% in 2008, zie ook figuur 2.1).

Spangen wijkt in positieve zin af van de andere wijken; hier heeft 41,7% een matig of hoog risico op depressie.

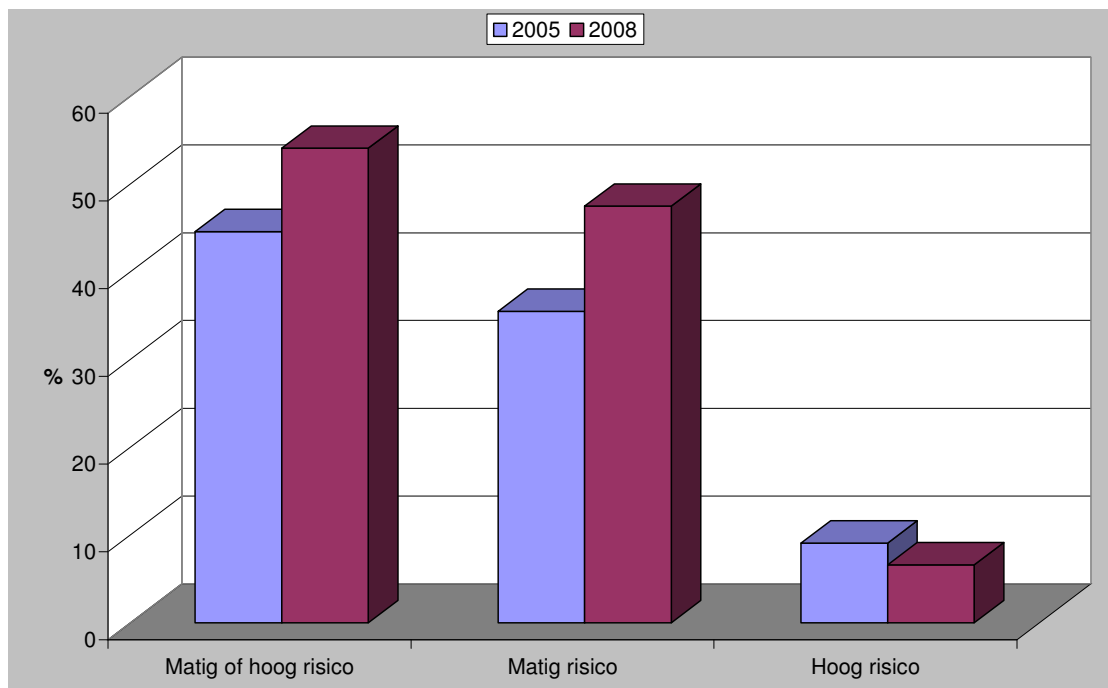
Tabel 2.3 Percentage inwoners van 16 jaar en ouder met een matig of hoog risico op depressie

	% ¹	95% BI ²
Rotterdam	48,0	46,4 - 49,5
Deelgemeente Delfshaven	54,3	49,3 - 59,2
Wijken		
Delfshaven	52,0	39,3 - 64,5
Bospolder	51,7	38,8 - 64,4
Tussendijken	58,6	44,9 - 71,1
Spangen	41,7*	30,8 - 53,5
Nieuwe Westen	60,3	47,5 - 71,9
Middelland	54,2	41,6 - 66,3
Mathenesse	53,7	41,0 - 66,0
Schiemond	57,0	42,6 - 70,3

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente.

² 95% betrouwbaarheidsinterval.

* Verschilt significant van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 2.1 Percentage inwoners van 16 tot 85 jaar in Delfshaven met een matig of hoog risico op depressie in 2005 en 2008

Eenzaamheid

De eenzaamheid in de deelgemeente Delfshaven is hoger dan in Rotterdam. De helft van de inwoners heeft hier in min of meerdere mate last van. De eenzaamheid is het hoogst in Tussendijken, twee derde van de inwoners is matig tot (zeer) ernstig eenzaam. In Mathenesse is de eenzaamheid lager dan in de andere wijken. In deze wijk zien we ook een afname van eenzaamheid onder 16 tot 85-jarigen van 60% in 2005 naar 36% in 2008.

Bij ruim één derde (36,4%) van de inwoners van de deelgemeente Delfshaven is sprake van sociale eenzaamheid. Bij sociale eenzaamheid wordt een ondersteunend netwerk gemist met als gevolg gevoelens van verveling en doelloosheid. In Mathenesse is ook de sociale eenzaamheid lager dan in de andere wijken.

Tabel 2.4 Percentage inwoners van 16 jaar en ouder met matige tot zeer ernstige eenzaamheid

	% ¹	95% BI ²
Rotterdam	42,2	40,6 - 43,7
Deelgemeente Delfshaven	50,4*	45,4 - 55,5
Wijken		
Delfshaven	45,8	33,5 - 58,6
Bospolder	50,5	37,4 - 63,6
Tussendijken	66,5*	52,3 - 78,2
Spangen	55,4	43,0 - 67,2
Nieuwe Westen	55,3	42,5 - 67,4
Middelland	42,9	30,9 - 55,7
Mathenesse	35,7*	24,5 - 48,6
Schiemond	48,6	34,3 - 63,2

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente.

² 95% betrouwbaarheidsinterval.

* Verschilt significant van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente na correctie voor leeftijd en geslacht.

3 Leefstijl

Manier van leven

Eén op de drie inwoners van de deelgemeente Delfshaven vindt zijn manier van leven 'niet gezond / niet ongezond', 'ongezond' of 'zeer ongezond'. Tussen de wijken zijn geen verschillen waarneembaar en varieert dit percentage van 22,6% in Mathenesse tot 44,8% in Tussendijken.

Tabel 3.1 Percentage inwoners van 16 jaar en ouder dat de manier van leven niet gezond / niet ongezond of (zeer) ongezond vindt

	% ¹	95% BI ²
Rotterdam	32,7	31,2 - 34,1
Deelgemeente Delfshaven	33,8	29,3 - 38,6
Wijken		
Delfshaven	38,1	26,6 - 51,0
Bospolder	29,1	18,8 - 42,1
Tussendijken	44,8	32,2 - 58,2
Spangen	30,8	21,4 - 42,1
Nieuwe Westen	32,7	22,0 - 45,5
Middelland	36,5	25,6 - 49,0
Mathenesse	22,6	13,8 - 34,8
Schiemond	40,4	27,7 - 54,5

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente.

² 95% betrouwbaarheidsinterval.

Overgewicht

Eén op de drie inwoners van de deelgemeente Delfshaven heeft matig overgewicht en nog eens 12,8% heeft obesitas. Tussen de wijken in Delfshaven zijn geen verschillen waarneembaar.

Tabel 3.2 Percentage inwoners van 16 jaar en ouder met matig overgewicht of obesitas

	Matig overgewicht (BMI 25-30)		Obesitas (BMI ≥ 30)	
	% ¹	95% BI ²	% ¹	95% BI ²
Rotterdam	33,6	32,1 - 35,0	14,4	13,3 - 15,5
Deelgemeente Delfshaven	31,0	26,5 - 35,8	12,8	10,0 - 16,1
Wijken				
Delfshaven	28,0	18,1 - 40,5	13,6	6,4 - 26,7
Bospolder	28,5	18,2 - 41,7	12,0	5,6 - 23,9
Tussendijken	27,3	16,6 - 41,4	16,1	8,5 - 28,4
Spangen	30,6	20,4 - 43,1	18,9	11,0 - 30,6
Nieuwe Westen	29,2	19,0 - 42,0	8,5	4,4 - 16,0
Middelland	32,9	22,2 - 45,7	13,3	6,8 - 24,4
Mathenesse	35,5	24,4 - 48,4	12,3	6,1 - 23,5
Schiemond	42,9	28,7 - 58,3	11,6	4,9 - 24,9

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente.

² 95% betrouwbaarheidsinterval.

Lichaamsbeweging

Aan de hand van meerdere vragen over het beweeggedrag kan worden bepaald hoeveel procent van de inwoners voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB). Volwassenen voldoen aan de NNGB als ze op minimaal vijf dagen van de week een half uur matig intensief actief zijn. In de deelgemeente Delfshaven voldoet 42,8% niet aan de NNGB.

Tabel 3.3 Percentage inwoners van 16 jaar en ouder dat niet voldoet aan de beweegnorm

	% ¹	95% BI ²
Rotterdam	42,7	41,2 - 44,2
Deelgemeente Delfshaven	42,8	38,1 - 47,7
Wijken		
Delfshaven	39,2	27,6 - 52,2
Bospolder	50,0	37,0 - 63,0
Tussendijken	43,3	30,6 - 56,9
Spangen	49,0	38,1 - 60,1
Nieuwe Westen	37,1	26,2 - 49,6
Middelland	44,9	33,0 - 57,5
Mathenesse	39,7	28,3 - 52,3
Schiemond	49,6	35,9 - 63,4

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente.

² 95% betrouwbaarheidsinterval.

Roken

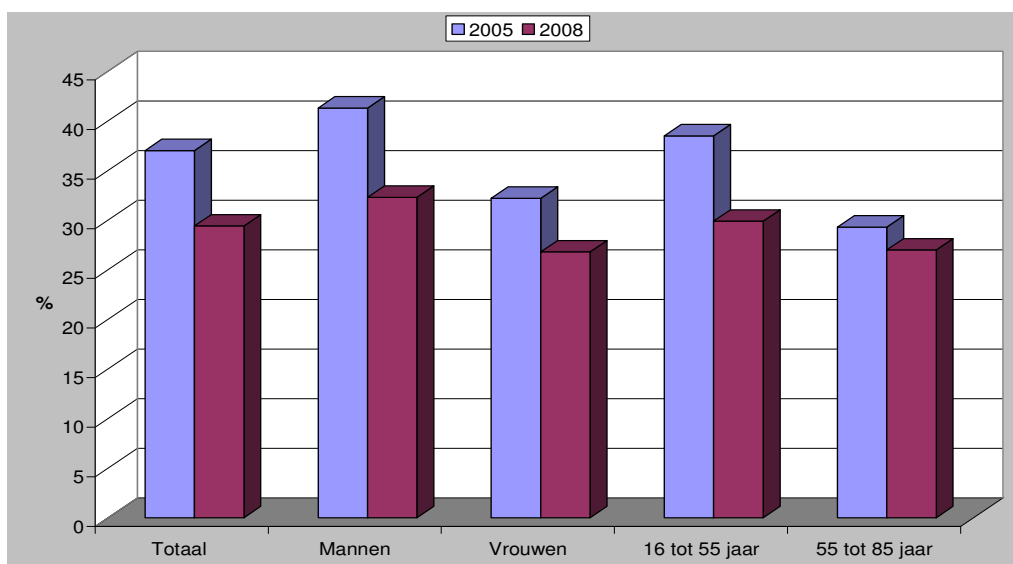
In de deelgemeente Delfshaven rookt bijna 30% van de inwoners van 16 jaar en ouder. Het percentage rokers onder 16 tot 85-jarigen is in vergelijking met 2005 afgenomen van 37% in 2005 naar 29,4% in 2008 (zie figuur 3.1). Zowel mannen als vrouwen zijn minder gaan roken (in beide subgroepen is echter geen significant verschil ten opzichte van 2005 aantoonbaar). Het percentage rokers onder 16 tot 55-jarigen is afgenomen in vergelijking met 2005, terwijl het percentage rokers onder 55 tot 85-jarigen gelijk is gebleven.

Tabel 3.4 Percentage inwoners van 16 jaar en ouder dat rookt

	% ¹	95% BI ²
Rotterdam	27,9	26,5 - 29,3
Deelgemeente Delfshaven	29,4	25,0 - 34,2
Wijken		
Delfshaven	25,9	15,9 - 39,3
Bospolder	36,6	24,9 - 50,1
Tussendijken	33,5	22,3 - 46,8
Spangen	29,5	19,7 - 41,6
Nieuwe Westen	27,7	17,6 - 40,8
Middelland	26,3	16,7 - 38,9
Mathenesse	33,1	22,7 - 45,6
Schiemond	27,5	17,2 - 41,0

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente.

² 95% betrouwbaarheidsinterval.

Figuur 3.1 Percentage rokers in deelgemeente Delfshaven in 2005 en 2008

Alcoholgebruik

Als mannen meer dan 21 glazen alcoholische drank per week drinken en vrouwen meer dan 14 glazen worden zij beschouwd als overmatige drinkers. Hoewel in de deelgemeente Delfshaven door minder mensen dan gemiddeld in Rotterdam wel eens alcohol wordt gedronken, is het percentage overmatige drinkers vergelijkbaar met het Rotterdamse gemiddelde. Mannen zijn vaker overmatig drinker dan vrouwen (16,6% vs. 7%).

Tabel 3.5 Percentage inwoners van 16 jaar en ouder dat overmatig drinkt

	% ¹	95% BI ²
Rotterdam	9,9	9,0 - 10,9
Deelgemeente Delfshaven	11,8	8,7 - 15,9
Wijken		
Delfshaven	19,5	11,3 - 31,5
Bospolder	9,9	4,1 - 21,9
Tussendijken	4,9 [#]	1,3 - 16,5
Spangen	0,4 [#]	0,1 - 2,8
Nieuwe Westen	15,2	7,6 - 28,0
Middelland	16,3	8,7 - 28,4
Mathenesse	8,7	3,6 - 19,7
Schiemond	14,8	7,3 - 27,7

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente.

² 95% betrouwbaarheidsinterval.

[#] De aantallen zijn te laag om betrouwbare uitspraken te doen over significantie ($n < 5$).

Drugsgebruik

In het afgelopen jaar is door inwoners van 16 tot 55 jaar van Delfshaven vaker wel eens cannabis gebruikt dan in de andere deelgemeenten. Dit verschil is verklaarbaar door verschillen in bevolkingsopbouw, na correctie voor leeftijd en geslacht verdwijnt het verschil.

In de deelgemeente Delfshaven heeft 6,2% van de inwoners van 16 tot 55 jaar ooit harddrugs gebruikt. Na correctie voor leeftijd en geslacht zijn er in Delfshaven minder mensen die ooit harddrugs gebruikt hebben.

Seksueel risicogedrag

In de deelgemeente Delfshaven heeft 15% van de inwoners van 16 tot 55 jaar in de afgelopen 12 maanden seks gehad met losse partner(s). Een losse partner is omschreven als een partner waarmee de respondent geen vaste relatie heeft of waarbij de relatie binnen 3 maanden weer over was. Ongeveer de helft van deze mensen vertoont risicogedrag, omdat men aangeeft niet altijd een condoom te gebruiken bij seks met een losse partner.

Tabel 3.6 Percentage inwoners van 16 tot 55 jaar dat in de afgelopen 12 maanden seks heeft gehad met losse partner(s)

	% ¹	95% BI ²
Rotterdam	10,7	9,6 - 12,1
Deelgemeente Delfshaven	15,0	11,1 - 19,9
Wijken		
Delfshaven	23,8	13,4 - 38,5
Bospolder	7,0 [#]	2,2 - 20,3
Tussendijken	8,3 [#]	2,4 - 25,0
Spangen	12,9	6,5 - 24,2
Nieuwe Westen	12,8	5,2 - 28,4
Middelland	22,0	12,2 - 36,4
Mathenesse	12,6	5,4 - 26,7
Schiemond	18,5	8,1 - 36,8

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente.

² 95% betrouwbaarheidsinterval.

[#] De aantallen zijn te laag om betrouwbare uitspraken te doen over significantie ($n < 5$).

4 Zorggebruik en mantelzorg

Zorggebruik

In het jaar voorafgaand aan het onderzoek bezocht driekwart van de inwoners van de deelgemeente Delfshaven de huisarts. Na correctie voor verschillen in leeftijd en geslacht is dit percentage hoger dan in andere deelgemeenten. De tandarts werd door 63,8% van de inwoners bezocht; dit percentage is juist lager in vergelijking met de andere deelgemeenten. Eén op de tien inwoners van de deelgemeente Delfshaven heeft in het jaar voorafgaand aan het onderzoek contact gehad met de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) of het algemeen maatschappelijk werk (AMW).

Tabel 4.1 Percentage inwoners van 16 en ouder in het afgelopen jaar contact heeft gehad met de huisarts, tandarts en GGZ of AMW

	Huisarts		Tandarts		GGZ / AMW	
	% ¹	95% BI ²	% ¹	95% BI ²	% ¹	95% BI ²
Rotterdam	73,7	72,3 - 75,0	67,2	65,8 - 68,6	8,7	7,8 - 9,7
Deelgemeente Delfshaven	75,9*	71,3 - 80,0	63,8*	59,0 - 68,4	10,1	7,3 - 13,7
Wijken						
Delfshaven	77,8	64,8 - 87,0	69,4	56,6 - 79,8	14,8	7,2 - 27,8
Bospolder	81,2	68,8 - 89,5	69,4	56,7 - 79,8	8,7	3,8 - 18,7
Tussendijken	74,9	61,1 - 85,0	53,3	39,5 - 66,6	5,4 [#]	1,9 - 14,4
Spangen	80,5	69,5 - 88,3	62,3	50,3 - 72,9	12,2	6,1 - 23,1
Nieuwe Westen	78,9	65,8 - 87,9	60,4	47,8 - 71,8	9,9	4,2 - 21,6
Middelland	66,3	53,3 - 77,2	74,4	62,4 - 83,6	11,7	5,5 - 23,0
Mathenesse	75,3	63,1 - 84,4	57,5	44,6 - 69,4	6,2	2,6 - 14,1
Schiemond	69,9	54,9 - 81,8	61,7	47,0 - 74,5	8,9	4,0 - 18,6

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente.

² 95% betrouwbaarheidsinterval.

* Verschilt significant van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente na correctie voor leeftijd en geslacht.

[#] De aantallen zijn te laag om betrouwbare uitspraken te doen over significantie (n < 5).

Mantelzorg geven

7,8% van de inwoners van de deelgemeente Delfshaven gaven op het moment van het onderzoek mantelzorg. Tussen de wijken binnen de deelgemeente waren geen verschillen aantoonbaar.

Tabel 4.2 Percentage inwoners van 16 en ouder dat momenteel mantelzorg geeft

	% ¹	95% BI ²
Rotterdam	10,2	9,3 - 11,3
Deelgemeente Delfshaven	7,8	5,6 - 10,8
Wijken		
Delfshaven	8,5 [#]	3,0 - 21,7
Bospolder	2,1 [#]	0,3 - 13,3
Tussendijken	5,6	2,0 - 14,3
Spangen	9,8	4,4 - 20,5
Nieuwe Westen	7,1	3,3 - 14,7
Middelland	12,9	6,7 - 23,4
Mathenesse	6,3 [#]	2,3 - 16,0
Schiemond	4,9 [#]	1,5 - 14,6

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente.

² 95% betrouwbaarheidsinterval.

[#] De aantallen zijn te laag om betrouwbare uitspraken te doen over significantie (n < 5).

5 Woonomgeving

Tevredenheid woning en woonomgeving

Van de inwoners van de deelgemeente Delfshaven gaf 81,1% een voldoende aan de woning en 80,5% gaf een voldoende aan de woonomgeving. Beide percentages zijn lager dan in de andere deelgemeenten. In Tussendijken geeft men vaker een onvoldoende aan de woning dan in de andere wijken.

Het percentage inwoners dat aangeeft een probleem te hebben met wonen / huisvesting is hoger in Delfshaven dan in de rest van Rotterdam (18,8% in Delfshaven vs. 11,4% in Rotterdam). Tussen de wijken in Delfshaven zijn geen verschillen aantoonbaar en varieert het percentage dat problemen heeft met wonen / huisvesting van 11,7% in Mathenesse tot 25,9% in Middelland.

Tabel 5.1 Percentage inwoners van 16 jaar en ouder dat een voldoende geeft aan de woning en woonomgeving

	Woning		Woonomgeving	
	% ¹	95% BI ²	% ¹	95% BI ²
Rotterdam	87,9	86,8 - 88,9	85,4	84,3 - 86,5
Deelgemeente Delfshaven	81,1*	76,9 - 84,6	80,5*	76,3 - 84,1
Wijken				
Delfshaven	80,0	68,2 - 88,2	85,8	74,9 - 92,4
Bospolder	76,2	63,0 - 85,8	70,5	56,5 - 81,4
Tussendijken	68,6*	55,0 - 79,7	70,5	56,7 - 81,3
Spangen	80,0	68,9 - 87,8	79,9	68,2 - 88,0
Nieuwe Westen	81,9	70,2 - 89,7	80,5	68,8 - 88,5
Middelland	82,9	70,6 - 90,7	83,0	71,6 - 90,5
Mathenesse	86,9	76,2 - 93,3	85,4	74,4 - 92,2
Schiemond	94,1	84,9 - 97,8	87,5	76,3 - 93,8

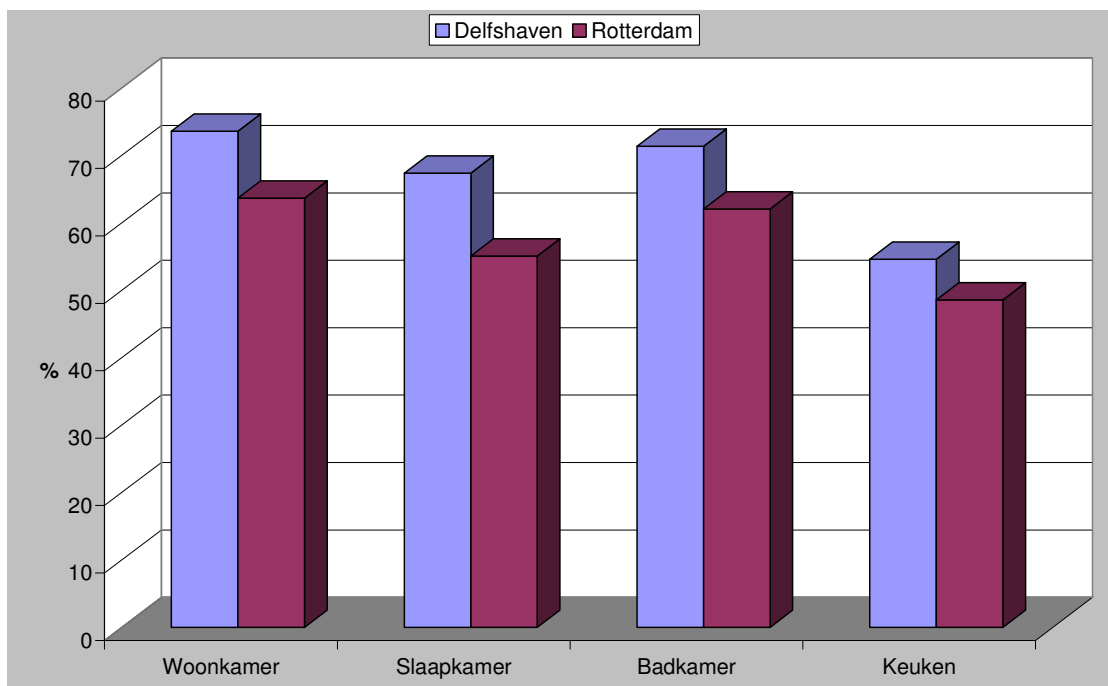
¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente.

² 95% betrouwbaarheidsinterval.

* Verschilt significant van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente na correctie voor leeftijd en geslacht.

Ventilatie in de woning

Aan de respondenten van 16 tot 55 jaar is gevraagd naar het soort ventilatiesysteem dat in de woning aanwezig is en hoelang er per etmaal in de winter gelucht of geventileerd wordt in de woonkamer, slaapkamer, badkamer en keuken. Op basis hiervan is geconcludeerd welk percentage van de inwoners in diverse leefruimten onvoldoende gebruik maakt van ventilatiesystemen. In de deelgemeente Delfshaven is het percentage inwoners dat onvoldoende ventileert hoger dan in de rest van Rotterdam. Dit geldt voor alle nagevraagde vertrekken. In Mathenesse wordt door meer inwoners onvoldoende in de badkamer geventileerd (85,9% in Mathenesse vs. 71,4% in de deelgemeente).

Figuur 5.1 Percentage inwoners van 16 tot 55 jaar dat onvoldoende ventileert

Milieuproblemen in de buurt

De respondenten is gevraagd om aan te geven wat de drie grootste (milieu)problemen zijn die ze in hun wijk ervaren. In tabel 5.2 staan de vier meest genoemde problemen per wijk weergegeven. In de deelgemeente Delfshaven heeft men vaker dan in de andere deelgemeenten last van rommel op straat, hondenpoep en geuroverlast. In de wijken Delfshaven, Bospolder en Mathenesse heeft men meer dan gemiddeld last van hondenpoep. In Tussendijken heeft de helft van de inwoners geluidsoverlast en een kwart van de inwoners heeft last van geuroverlast.

In de deelgemeente hebben inwoners van 16 tot 55 jaar vaker last van geluidsoverlast veroorzaakt door (snel)trams of metro's, bromgeluiden en bouw- of sloopactiviteiten. In de wijken Delfshaven en Tussendijken heeft een hoger percentage inwoners last van bouw- of sloopactiviteiten in vergelijking met de rest van de deelgemeente. In Middelland heeft een lager percentage inwoners hier last van.

Tabel 5.2 Percentage¹ inwoners van 16 jaar en ouder dat last heeft van rommel op straat, hondenpoep, geluidsoverlast en geuroverlast

	Rotterdam	Deelgemeente Delfshaven	Delfshaven	Bospolder	Tussendijken	Spangen	Nieuwe Westen	Middelland	Mathenesse	Schiemond
Rommel op straat	40,2	56,5*	61,9	59,4	58,5	53,7	63,1	54,0	40,9*	46,8
Hondenpoep	36,9	43,9*	57,8*	67,1*	38,3	36,1	44,4	28,3*	57,0*	27,3*
Geuroverlast	9,1	14,0*	10,8	12,2	24,1*	14,4	15,2	8,7	12,2	19,0
Geluidsoverlast	32,0	33,1	24,8	43,3	49,8*	26,4	33,0	37,5	25,3	21,7
Geluidsoverlast door (snel)tram, metro ²	14,9	18,4	15,8	22,4	24,2	19,0	19,4	19,6	10,3	12,8 [#]
Geluidsoverlast door bromgeluiden ²	13,1	20,4*	23,3	15,5	29,4	17,4	24,6	14,6	17,9	18,0
Geluidsoverlast door bouw- of sloopactiviteiten ²	24,5	35,5*	56,0*	43,9	56,5*	25,3	34,6	22,0*	32,2	30,4

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente.

² Geluidsoverlast ervaren door inwoners van 16 tot 55 jaar.

* Verschilt significant van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente na correctie voor leeftijd en geslacht.

De aantallen zijn te laag om betrouwbare uitspraken te doen over significantie (n < 5).

Groen in de buurt

In de deelgemeente Delfshaven is het percentage inwoners van 16 jaar en ouder dat een voldoende geeft aan het groen in de buurt lager dan in de rest van Rotterdam. Bijna de helft van de inwoners (47,9%) geeft een voldoende aan het groen, terwijl in Rotterdam twee derde van de inwoners (67,3%) een voldoende geeft. In Bospolder geeft men vaker een onvoldoende, terwijl in Mathenesse het percentage dat een voldoende geeft hoger is.

Tabel 5.3 Percentage inwoners van 16 en ouder dat het groen in de buurt een voldoende geeft

	% ¹	95% BI ²
Rotterdam	67,3	65,9 - 68,7
Deelgemeente Delfshaven	47,9*	42,8 - 53,0
Wijken		
Delfshaven	53,8	40,8 - 66,4
Bospolder	25,8*	15,8 - 39,3
Tussendijken	43,6	30,6 - 57,5
Spangen	55,9	43,6 - 67,5
Nieuwe Westen	40,5	28,7 - 53,5
Middelland	55,0	42,3 - 67,0
Mathenesse	61,7*	48,9 - 73,1
Schiemond	50,4	36,7 - 64,1

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente.

² 95% betrouwbaarheidsinterval.

* Verschilt significant van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente na correctie voor leeftijd en geslacht.

Sociale cohesie

Sociale cohesie duidt op sociale samenhang. Hoe hechter de sociale cohesie, hoe groter de solidariteit in een gemeenschap; men identificeert zich met elkaar en / of voelt zich verbonden. In de deelgemeente Delfshaven wordt de sociale cohesie vaker als laag beoordeeld dan in de andere deelgemeenten. Bijna driekwart van de inwoners vindt de sociale cohesie laag. Middelland springt er positief uit, hier vindt 58,4% van de inwoners de sociale cohesie laag.

Tabel 5.3 Percentage inwoners van 16 en ouder dat de sociale cohesie in de wijk laag vindt

	% ¹	95% BI ²
Rotterdam	67,0	65,6 - 68,4
Deelgemeente Delfshaven	72,2	67,7 - 76,3
Wijken		
Delfshaven	83,0	71,1 - 90,7
Bospolder	69,4	56,8 - 79,7
Tussendijken	79,7	66,0 - 88,8
Spangen	79,7	68,8 - 87,6
Nieuwe Westen	72,9	61,8 - 81,6
Middelland	58,4*	45,5 - 70,2
Mathenesse	65,3	52,9 - 76,0
Schiemond	77,0	62,8 - 86,9

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente.

² 95% betrouwbaarheidsinterval.

* Verschilt significant van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente na correctie voor leeftijd en geslacht.

6 Huiselijk geweld

In de deelgemeente Delfshaven zegt 8,7% van de inwoners ooit slachtoffer te zijn geweest van huiselijk geweld. Tussen de wijken zijn geen verschillen waarneembaar.

Tabel 6.1 Percentage inwoners van 16 en ouder dat ooit slachtoffer is geweest van huiselijk geweld

	% ¹	95% BI ²
Rotterdam	8,2	7,4 - 9,1
Deelgemeente Delfshaven	8,7	6,0 - 12,2
Wijken		
Delfshaven	14,7	7,1 - 28,0
Bospolder	7,7	3,1 - 18,2
Tussendijken	5,2 [#]	1,8 - 13,9
Spangen	5,3 [#]	1,8 - 14,3
Nieuwe Westen	9,0	3,5 - 21,5
Middelland	7,5	3,1 - 16,9
Mathenesse	11,9	6,0 - 22,2
Schiemond	8,6	3,7 - 18,5

¹ Gewogen percentage, vetgedrukte percentages wijken significant af van de rest van Rotterdam of van de rest van de deelgemeente.

² 95% betrouwbaarheidsinterval.

[#] De aantallen zijn te laag om betrouwbare uitspraken te doen over significantie ($n < 5$).

7 Samenvatting en belangrijkste uitkomsten

De gezondheid van de inwoners van Delfshaven is voor veel gezondheidsmaten iets slechter of vergelijkbaar met de rest van Rotterdam. Ruim één op de vijf inwoners ervaart de eigen gezondheid als matig of slecht. Rekening houdend met de bevolkingsopbouw van de deelgemeente is dit slechter dan in de rest van Rotterdam. In Tussendijken ervaart zelfs één op de drie inwoners zijn gezondheid als matig of slecht. Eén op de drie inwoners van de deelgemeente vindt zijn manier van leven niet gezond, niet ongezond of (zeer) ongezond.

De helft van de inwoners van de deelgemeente heeft minstens één chronische ziekte of aandoening. Hoewel dit percentage lager is dan in de rest van Rotterdam, is dit verklaarbaar door verschillen in leeftijd en geslacht. Twee derde van de mensen met een chronische ziekte of aandoening wordt hierdoor belemmerd in het dagelijkse leven. In Mathenesse geeft een kwart van de inwoners aan last te hebben van migraine of ernstige hoofdpijn. Dit percentage is hoger dan in de andere wijken. In Bospolder is het aandeel mensen met artrose hoger en in Schiedam zeggen meer inwoners aandoeningen aan de nek of schouder te hebben. Ten opzichte van 2005 is een positieve trend zichtbaar voor migraine en artrose.

Er wonen in de deelgemeente meer mensen met een matig risico op depressie en ook in vergelijking met 2005 is deze groep in omvang gestegen. Verder is de (sociale) eenzaamheid groter dan in andere deelgemeenten in Rotterdam. In Tussendijken is de eenzaamheid het grootst; twee derde is matig tot (zeer) ernstig eenzaam. Uitzondering is de wijk Mathenesse, hier zijn minder mensen (sociaal) eenzaam en er is minder eenzaamheid in vergelijking met 2005.

De leefstijl is grotendeels vergelijkbaar met de rest van Rotterdam. Toch blijft aandacht voor een gezonde leefstijl belangrijk aangezien 44% van de inwoners te zwaar is, 43% onvoldoende beweegt, 29% rookt en 12% overmatig alcohol gebruikt. Tussen de wijken zijn geen verschillen waarneembaar in de leefstijl. Er is overigens wel een positieve trend waarneembaar voor roken en dan met name in de groep van 16 tot 55 jaar.

Het zorggebruik is vergelijkbaar met de rest van Rotterdam. Als er echter rekening gehouden wordt met verschillen in leeftijdsopbouw en geslachtverdeling in de deelgemeente, zien we dat er iets meer gebruik wordt gemaakt van de huisarts en iets minder vaak van de tandarts.

De woning en de woonomgeving wordt slechter beoordeeld dan in de rest van Rotterdam. In Tussendijken wordt vaker een onvoldoende gegeven aan de woning dan in de andere wijken. Het percentage inwoners dat aangeeft problemen met wonen / huisvesting te hebben is hoger in de deelgemeente dan in Rotterdam. Bovendien wordt er minder goed geventileerd in de woning. Men heeft vaker last van rommel op straat, hondenpoep (met name in de wijken Delfshaven, Bospolder en Mathenesse) en geuroverlast in de buurt (met name in Tussendijken). Inwoners van 16 tot 55 jaar uit de deelgemeente hebben vaker last van geluidsoverlast veroorzaakt door (snel)trams of metro's, bromgeluiden en bouw- of sloopactiviteiten. In de wijken Delfshaven en Tussendijken wonen meer mensen die geluidsoverlast ondervinden van bouw- of sloopactiviteiten dan in de rest van de deelgemeente. Ook over het groen in de buurt zijn inwoners van de deelgemeente vaker ontevreden; slechts de helft (47,9%) geeft een voldoende aan het groen. In Bospolder geeft slechts een kwart van de inwoners een voldoende aan het groen in de buurt. De sociale cohesie in de buurt wordt door inwoners van de deelgemeente vaker als laag beoordeeld dan door inwoners van de rest van Rotterdam.

Bijlage 1 Toelichting bij indicatoren

Opleiding

Er is gevraagd naar de hoogst voltooide afgeronde opleiding.

Werksituatie

Er is gevraagd welke situatie het meest van toepassing is op de respondent. Men kon kiezen uit: 'betaald werken' (32, 20-32, 12-20, <12 uur per week), 'met pensioen', 'werkloos / werkzoekend', 'arbeidsongeschikt', 'bijstandsuitkering', 'fulltime huisman/huisvrouw' of 'ik volg onderwijs / studeer'.

Ervaren gezondheid

De ervaren gezondheid van de respondenten is nagevraagd met de volgende vraag: 'Hoe zou u over het algemeen uw gezondheid noemen?'. Deze vraag kon beantwoord worden met 'uitstekend', 'zeer goed', 'goed', 'matig' en 'slecht'.

Chronische aandoeningen

In de vragenlijst hebben respondenten aangegeven welke van de ziekten en aandoeningen (23 stuks) ze in de afgelopen 12 maanden hebben gehad en of deze zijn vastgesteld door een arts.

Risico op depressie

Om een beeld te krijgen van de psychische gezondheid is een vragenset van 10 vragen (K10) in de vragenlijst opgenomen. De K10 is een maat voor psychische gezondheid en meet in het bijzonder depressieve klachten in de maand voorafgaand aan het onderzoek. Aan de hand van de uitkomsten van de K10 kan bepaald worden hoeveel risico (hoog, matig, weinig of geen) iemand heeft op een depressie.

Eenzaamheid

De cijfers over eenzaamheid zijn gebaseerd op de eenzaamheidsschaal van de Jong et al (1985). Deze schaal bestaat uit 11 vragen die zowel op de sociale als emotionele eenzaamheid betrekking hebben. Bij sociale eenzaamheid wordt een ondersteunend netwerk gemist met als gevolg gevoelens van verveling en doelloosheid en bij emotionele eenzaamheid wordt het missen van intieme relaties bedoeld wat leidt tot gevoelens van verlatenheid en intens verdriet. De score op de eenzaamheidsschaal wordt in 4 klassen ingedeeld: niet eenzaam (0-2), matig eenzaam (3-8), ernstig eenzaam (9-10) en zeer ernstig eenzaam (11). De laatste drie klassen worden samengevoegd tot de groep 'eenzamen' (3-11).

Manier van leven

Met de volgende vraag in de vragenlijst is gekeken hoe gezond de respondenten hun eigen manier van leven vinden: 'Hoe gezond vindt u alles bij elkaar genomen uw manier van leven?'. De antwoordmogelijkheden op deze vraag zijn: 'zeer gezond', 'gezond', 'niet gezond, niet ongezond', 'ongezond' of 'zeer ongezond'.

Overgewicht

Een maat voor overgewicht is de Body Mass Index (BMI). Op basis van het lichaamsgewicht en de lengte van een persoon kan de BMI berekend worden ($\text{gewicht} / \text{lengte}^2$). Bij een BMI groter dan of gelijk aan 25 is er sprake van overgewicht. Is de BMI groter dan of gelijk aan 30, dan is er sprake van obesitas (ernstig overgewicht).

Nederlandse Norm Gezond Bewegen

Aan de hand van meerdere vragen naar verschillende vormen van lichaamsbeweging en de duur hiervan, kan berekend worden hoeveel procent van de inwoners voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB). Volwassenen (18 jaar en ouder) voldoen aan deze norm als ze op minimaal vijf dagen (nog beter zou zijn op alle dagen) van de week een half uur matig intensief actief zijn. Voorbeelden van matig intensieve activiteiten zijn sport, fietsen van en naar het werk of school, stevig wandelen en tuinieren. Ook kan men lichamelijk actief zijn op het werk of door het verrichten van huishoudelijke werkzaamheden.

Overmatig alcohol gebruik

In de vragenlijst zijn meerdere vragen opgenomen over het gebruik van alcohol. Naast de vraag of de persoon wel of niet alcohol drinkt, werd gevraagd naar de frequentie en het aantal glazen dat er per keer gemiddeld gedronken wordt.

Indien mannen meer dan 21 glazen alcoholische drank per week drinken en vrouwen meer dan 14 glazen worden zij beschouwd als overmatige drinkers. Dit begrip zegt dus iets over het gemiddelde drinkgedrag.

Harddrugs

In de vragenlijst is gevraagd of mensen de volgende middelen (harddrugs) wel eens (ooit) gebruikt hebben: heroïne, cocaïne, amfetamine, LSD en XTC bedoeld. Harddrugs zijn schadelijker voor het lichaam dan cannabis.

Seksueel risicogedrag

Er werd gevraagd naar het hebben van seksueel contact met vaste en / of losse partners en het condoomgebruik bij seksuele contacten met losse partners. Onder seksueel contact werd in dit onderzoek het volgende verstaan: anale seks, vaginale seks en / of orale seks. Een losse partner is in de vragenlijst omschreven als 'een partner waarmee de respondent geen vaste relatie heeft of waarbij de relatie binnen 3 maanden weer over was'.

Zorggebruik

Er is gevraagd of men in de afgelopen 12 maanden zelf contact had gehad met de huisarts, tandarts, een instelling voor geestelijke gezondheidszorg (GGZ) of het algemeen maatschappelijk werk (AMW). Het zorggebruik GGZ en AMW zijn samengevoegd tot één indicator.

Mantelzorg

Mantelzorg is in de enquête omschreven als de zorg die iemand geeft aan een bekende uit zijn of haar omgeving, zoals een partner, ouder, kind, buurman of –vrouw, vriend(in), als deze persoon voor langere tijd ziek, hulpbehoevend of gehandicapt is. Deze zorg kan bestaan uit het huishouden doen, wassen, aankleden, gezelschap houden, vervoer, geldzaken regelen, enzovoorts. Mantelzorg wordt niet betaald.

Tevredenheid woning en woonomgeving

In de vragenlijst is de vraag gesteld hoe tevreden de respondent is met zijn of haar woonomgeving en woning. De tevredenheid met de woonomgeving en woning moest worden uitgedrukt in een rapportcijfer (1=zeer ontevreden en 10=zeer tevreden).

Milieuproblemen in de wijk

De respondenten is gevraagd om van een lijst met 12 onderwerpen aan te geven wat de drie grootste (milieu)problemen zijn die ze in hun wijk ervaren.

Sociale cohesie

Op basis van vijf vragen over de wijk waar in de respondent woont, kan inzicht worden gekregen in de mate van sociale cohesie in de wijk. Aan de hand van de antwoorden op de vijf vragen wordt een gemiddelde score voor sociale cohesie in de wijk berekend. Hoe lager de score, hoe ongunstiger men de sociale cohesie in de wijk beoordeelt. Wijken zijn op basis van de score ingedeeld in wijken met een lage, gemiddelde of hoge sociale cohesie.

Huiselijk geweld

Huiselijk geweld is in de vragenlijst omschreven als geweld dat door iemand uit de huiselijke kring wordt gepleegd (gezinsleden, familieleden, (ex)partners, huisvrienden). Slachtoffers en daders van geweld kunnen zowel vrouwen, kinderen als mannen zijn. Het kan gaan om psychisch of emotioneel geweld (getreiterd, gekleineerd of uitgescholden worden), lichamelijk geweld (mishandeld, geschopt en geslagen), ongewenste seksuele toenadering (seksueel getinte opmerkingen en ongewenst aangeraakt) en / of seksueel geweld (aangerand of verkracht).